

At være menneske og sygeplejestuderende – dannelse der sætter spor

Jette Sørensen

Sygeplejerske, lektor og Ph.d. studerende

UCL Erhvervsakademi og Professionshøjskole, jeso@ucl.dk

Klinisk Institut, SDU

Geriatrisk Forskningsenhed, OUH

Motivation og Mangfoldighed. FSUS konference – d. 30.og 31. oktober 2023

I-POEM en studerendes stemme

jeg ved godt, det er en del af det men, det er lidt svært

jeg skal være klar

jeg skal være nysgerrig

jeg skal nærmest hele tiden være et skridt foran og vide at

jeg har tænkt på, at når min patient gør det her så skal

jeg gøre det her eller når de får det her præparat skal

jeg vide at

jeg skal være opmærksom på det her,

jeg skal hele tiden være på, og være parat til at svare

jeg vil gøre sådan her,

jeg skal tænke på de næste skridt og gerne være foran for at vise,

jeg har styr på det her,

jeg har styr på at

jeg har husket "the rule of five"

jeg skal hele tiden være nærmest et skridt foran og forvente hvad

jeg kan svare

jeg ved ikke hvordan

- upublicerede data - må ikke kopieres eller distribueres

Baggrund for studiet

- Mange **studerende forlader professionen**, enten mens de er under uddannelse, eller efter kort tid i professionen, hvilket udgør en alvorlig trussel mod patientsikkerheden (Noer 2020).
- En **stærk professionel identitet** har vist sig at være **godt for patienternes sikkerhed**, forbedrer **fastholdelse** og **rekruttering** af sygeplejersker (Fitzgerald 2020).
- Der **mangler forskning i udviklingen** af professionel identitet og forståelsen af den (Trede et al. 2012, Fitzgerald, 2020).
- Eksplicit fokus på **dannelse** som en del af uddannelseserfaringen styrker studerendes professionelle identitet (Godfrey & Young, 2021)

Fitzgerald A. Professional identity: A concept analysis. Nurs Forum 2020;55(3):447-472; Noer VR, Glavind JG, Ankersen PV. Forskere: Sygeplejerskemangel udgør en alvorlig trussel for patientsikkerheden. Altinget.dk 2020, Trede F, Macklin R, Bridges D. Professional identity development: a review of the higher education literature. Studies in Higher Education 2012;37(3):365-384.

Formål med studiet

at undersøge, hvordan forskellige betingelser i uddannelsessammenhænge kan have betydning for studerendes oplevelser af at blive professionelle sygeplejersker, og hvordan disse betingelser kan have indflydelse på deres handleevne og dannelse af professionel identitet.

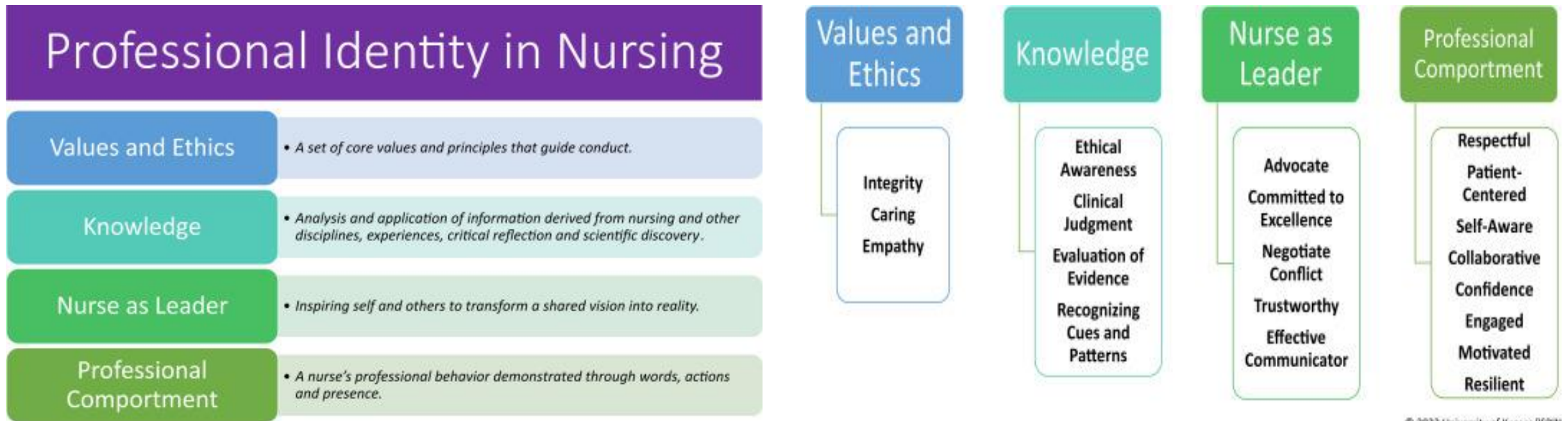
Definition af Professionel Identitet

”Profesjonell identitet kan forståast som ei meir eller mindre medvirken af oppfatning av ”meg” som yrkesutøver, når det gjeld kva type eigenskaber, verdar og handningar, kva etiske retningslijer eller kva ferdigheiter eller kunnskapar som konstituerer meg som god yrkesudøver”

(Heggen, 2008, p. 324)

Professional identity in Nursing

© 2022 University of Kansas/ISPIN

Professional Identity in Nursing is defined as “a sense of oneself, and in relationship with others, that is influenced by characteristics, norms and values of the nursing discipline, resulting in an individual thinking, acting and feeling like a nurse” (Godfrey & Young, 2021).

International Society for Professional Identity in Nursing (ISPIN)

(Ud)dannelsesforløb, en dannelsesproces - at udvikle menneskeliv

- **Dannelse** angår dannelse af det der gør os til mennesker
 - Op til den enkelte
 - Hvad er reelt muligt for mig
 - Gøre erfaringer
- **Professionsdannelse**
 - Er mere end viden, færdigheder og kompetencer
 - Alle fag kan danne, hvis undervisningen åbner op og studerende oplever at faget er interessant
 - Lære studerende at forholde sig professionelt til det at studere
 - Blive kreative, innovative og udvikle faglig dømmekraft
 - Danne studerende til arbejdsmarkedet (sygeplejefprofessionen)

Hammershøj, L. G. (2017). *Dannelse i uddannelsessystemet*. København: Hans Reitzels Forlag

Klafki, W. (1996). *Dannelsesteori og didaktik – nye studier*. Aarhus: Forlaget Klim

Kendetegn for sygeplejerskestuderende

Andel kvinder/mænd: 92 pct. kvinder, 8 pct. mænd

Alder ved studiestart (median): 22,5 år

Karaktergennemsnit fra gymnasial uddannelse (stx, hf mm.): 6,0

Andel studerende med erhvervsuddannelse som højest fuldførte uddannelse: 13 pct.

Andel studerende med gymnasiale uddannelser som højest fuldførte uddannelser: 48 pct. fra stx, 15 pct. fra hf og 14 pct. fra øvrige

Andel med forældre uden videregående uddannelse: 50 pct.

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets datavarehus, grafik fra Danske Professionshøjskoler.

Metode og Design

Et kvalitativt

explorativt design

inspireret af **kritisk**

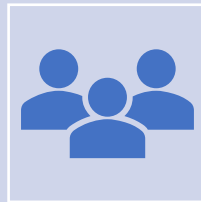
psykologisk

praksisforskning

Deltagerobservation og situationelle interview med sygeplejestuderende (4 måneder)

Sygeplejeuddannelse og Geriatrik afdeling
N=12 (25)

Tæt samarbejde praksis gennem medforskergruppe (studerende, undervisere og kliniske vejledere)

Løbende drøftelser
2-3 gange årligt

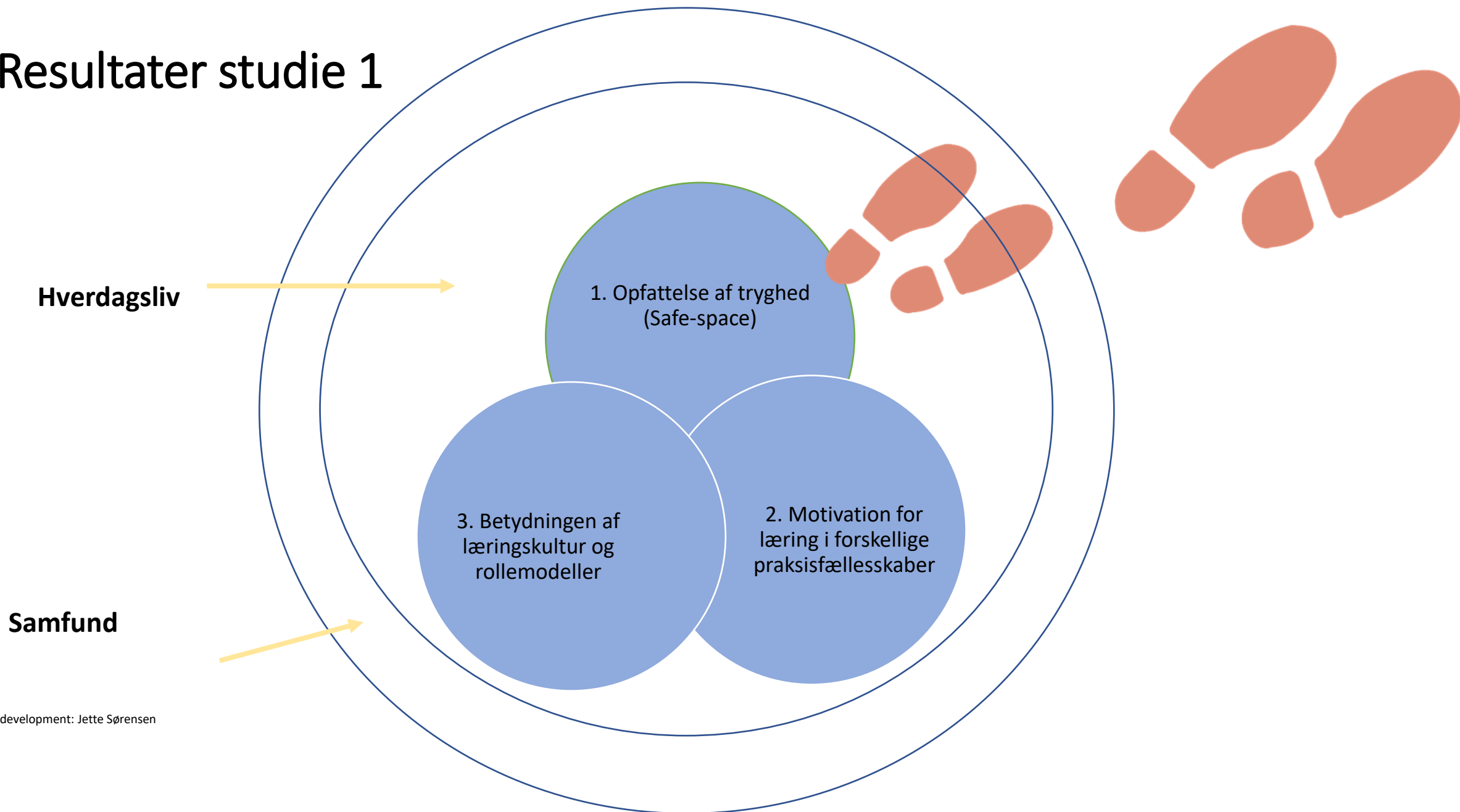
Analytisk strategi styret af en udforskning af forholdet mellem betingelser, subjektive betydninger, og begrundelser i den kvalitative empiri

Hvad handler betingelser om?

- Uddannelsesmiljø
- Praksisfællesskaber
- Klinisk praksis
- Klinisk vejledning og supervision
- Personlige oplevelser
- Sociale og kulturelle faktorer
- Patientdiversitet
- Interaktioner med jævnaldrende
- M.fl.

Resultater studie 1

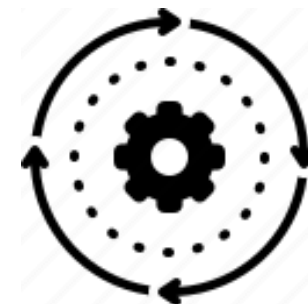

3 pointer

- **Safe-space** er vigtigt for at lære at blive en professional og kompetent sygeplejerske.

- At kunne se **meningen** med uddannelsen og føle et **tilhørsforhold til professionen** er afgørende for at bevare **motivationen**.

- Desuden er det afgørende for deres selvforståelse som sygeplejersker, at de ser sig selv afspejlet i mødet med en **kulturel kompetent og professionel rollemodel** (med en stærk professional identitet) i både uddannelse og klinisk praksis

Kvalitativ undersøgelse

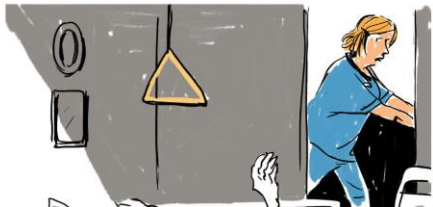
Skriftlige fortællinger fra 1. og 5. semester (n=30)
Dybdegående fortællende interview med
sygeplejestuderende (n=17)

»Hold op med at reducere sygeplejersker til et spørgsmål om hænder«

Hold op med at reducere sygeplejersker til et spørgsmål om hænder.

AUTOMATISK OPLÆNING

Ville flere mon få varme hænder, hvis man sikrede dem bedre løn og arbejdsforhold?

Socialdemokraternes uddannelsespolitiske fremtid kan give en del tanker, men meget gerne en større arbejdsplacering. De unge skal færdiggøre sig som arbejdere, om de vil det eller ej.

SENATUR HENRIK PALLE

Der er et stort spørgsmål om, om man skal have en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske. Det er et spørgsmål om, om man skal have en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske. Det er et spørgsmål om, om man skal have en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske.

Arbejdsvæbetsens kamp handlede til at begynde med først og fremmest om løn og arbejdsforhold.

Med de klasser kampens om. Der er en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske. Det er et spørgsmål om, om man skal have en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske.

Med de klasser kampens om. Der er en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske. Det er et spørgsmål om, om man skal have en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske.

Med de klasser kampens om. Der er en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske. Det er et spørgsmål om, om man skal have en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske.

Med de klasser kampens om. Der er en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske. Det er et spørgsmål om, om man skal have en uddannelse, der sikrer, at man kan arbejde som sygeplejerske.

Et konfliktuelt valg – become a nurse or not

Ida's fortælling

Skiftende roller og selvopfattelse

PRAKSISCHOK

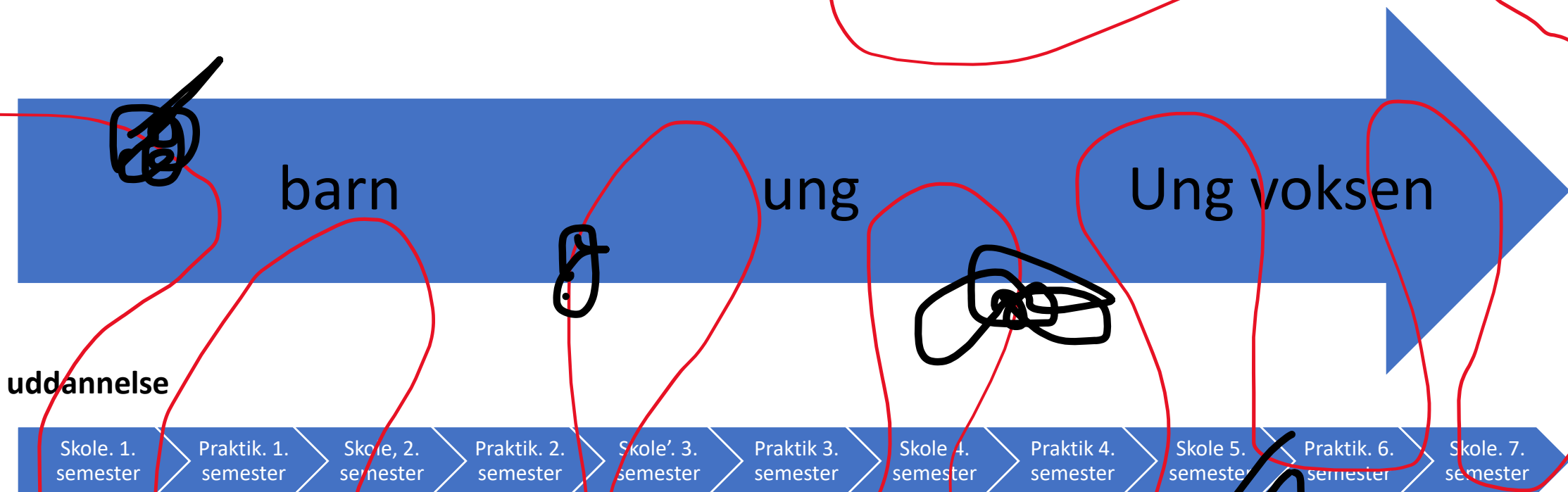

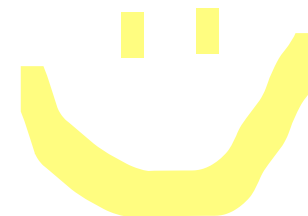
Transitioner I livsforløb og uddannelsesforløb

"Resilience in Transition:
Samspillet mellem
uddannelse og
livsændringer"

Livsforløb og Transitioner

uddannelse

Foreløbige Perspektiver

1. At arbejde med fortællinger styrker studerendes selvforståelse og bevidsthed om egen udvikling
2. Praktikkerne har afgørende betydning for studerende
3. At have en betydningsfuld anden (voksen/ven/mor/kæreste) styrker resiliens, troen på egne evner og forebygger frafald
4. Erfaringer og oplevelser sætter spor i deres videre uddannelsesforløb
5. Mål og opgavefokus må ikke blive det vigtigste
6. Dannelse af professionsidentitet er mere end viden, færdigheder og kompetencer. Det er dannelse af menneskeliv.

Vejleder team

Main Supervisor
Dorthe Susanne Nielsen
Professor
Dorthe.Nielsen@rsyd.dk

Mari Holen
Associate Professor
Roskilde University

Ida Skytte Jakobsen
Associate Professor
UCL University College

Palle Larsen
Associate Professor
UCL University College

Email : jeso@ucl.dk

